

ἀργάτης 1. β) Γεωργός Νάξ. (Ἀπύρανθ.): Ὁ δεῖνα εἶναι ἐργατικός καὶ βραδύζει καὶ ξημερώνει μὲ τὴ δουλειά.

ἀργάτικος ἐπίθ. Ἄθ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἀργάτης καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -ικός.

Ὁ ἀνήκων εἰς ἐργάτην: Ἀργάτικο πλυσταρεῖο (πλυντήριο ὠρισμένον μόνον διὰ τοὺς ξένους ἐργάτας τοὺς ἐργαζομένους ἐν ταῖς μοναῖς ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὸ τῶν μοναχῶν).

ἀργατιλίκι τό, πολλαχ. ἀργατιλίτοι Εὐβ. (Ὁρ.)

Ἐκ τοῦ ἐπίθ. ἀργάτης καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -ιλίκι.

1) Ἡ ἡμερησία ἐργασία τοῦ ἐργάτου πολλαχ.: Δὲ τὸν ἔχω ἀνάγκη, ζῶ μὲ τ' ἀργατιλίκι μου. Ζῆ ἀπ' τὸ ἀργατιλίκι του. Συνών. ἰδ. ἐν λ. ἀργατικό 2. 2) Τὸ ἡμερομίσθιον τοῦ ἐργάτου Εὐβ. (Ὁρ.): Δώκαμε ἀργατιλίαι 'ς τὸ γαθένανε 'πό 'να 'ξάι προμὶ. Συνών. ἀργατικό 1, μεροκάματο.

ἀργατινὴ ἡ, ἐργατινὴ Ἀντικύθ. ἀργατινὴ Κρήτ. Σίφν. κ.ά. — LRoussel Grammaire 334.

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἀργάτης καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -ινη, δι' ἣν ἰδ. -ινός.

Ἡμέρα ἐργάσιμος ἐνθ' ἀν.: Μία ἀργατινὴ πῆγα 'ς τ' ἀδέλι νὰ σκάμω Κρήτ. Γεοργιὲς καὶ ἀργατινὲς LRoussel ἐνθ' ἀν. Συνών. καθημερινή (ἰδ. καθημερινός), ἀντίθ. σκόλη.

ἀργατὸ τό, Θράκ.

Ἀγνώστου ἐτύμου.

Δαιμόνιον: Τῇ νύχτᾳ τὰ δωδεκάημερα ἦταν πολλὰ κακὰ ὄρεα καὶ ὅλα τὰ δαιμόνια, ζούζουλα, ἀργατὰ, βρικολάκοι, καλικάντζαροι, ῥημώματα ἦταν 'ς τὸ πόδι (ἐκ παραδ.).

ἀργατογυναῖκα ἡ, Κρήτ.

Ἐκ τῶν οὐσ. ἀργάτης καὶ γυναικα.

Γυνὴ ἐργατικὴ, φίλεργος.

ἀργατοδουλεύω ἀμάρτ. ἀργατουδ'λεύον Μακεδ. (Πάγγ.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἀργάτης καὶ τοῦ ρ. δουλεύω.

Ἐργάζομαι ὡς ἐργάτης.

ἀργατοδούλης ὁ, Ἡπ.

Ἐκ τῶν οὐσ. ἀργάτης καὶ δουλειά.

Ἐπηρετής εἰς γεωργικὰς ἢ ποιμενικὰς ἐργασίας. Συνών. ἀργατοδούλι.

ἀργατοδούλι τό, Μακεδ. (Πάγγ.)

Ἐκ τῶν οὐσ. ἀργάτης καὶ δουλειά.

Ἀργατοδούλης, ὁ ἰδ.: Ἄσμ.

Κλάπαν τοῦ κόσμου τ' ἀργατεῖα, κλάπαν τ' ἀργατοδούλια

ἀργατολόγι τό, ἀμάρτ. ἀργατολόι Ἄνδρ. Κρήτ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἀργάτης καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -λόγι, περὶ ἧς ἰδ. ΓΧατζιδ. ἐν Ἀθηνᾷ 22 (1910) 247 κέξ.

Περίληπτικῶς πολλοὶ ἐργάται ὁμοῦ, τὸ σύνολον ἐργατῶν ἐνθ' ἀν.: Βρὲ βρέ, ἀργατολόι ποῦ 'χεις! Ἄνδρ. Συνών. ἐν λ. ἀργατεῖα 2.

ἀργατολογία ἡ, Κρήτ. κ.ά.

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἀργάτης καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -λογία, περὶ ἧς ἰδ. ΓΧατζιδ. ἐν Ἀθηνᾷ 22 (1910) 250.

Ἀργατολόγι, ὁ ἰδ.

ἀργατολόγος ὁ, Κρήτ. κ.ά. — Λεξ. Δημητρ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἀργάτης καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -λόγος, περὶ ἧς ἰδ. ΓΧατζιδ. ἐν Ἀθηνᾷ 22 (1910) 247 κέξ.

1) Ὁ εὐρίσκων καὶ μισθῶνων ἐργάτας Λεξ. Δημητρ.

2) Ὁ ἐπὶ μισθῷ ἐν γένει ἐργαζόμενος, ἐργάτης Κρήτ.

3) Ὁ καλλιεργῶν ξένους ἀγρούς καὶ λαμβάνων ὡς ἀμοιβὴν ὠρισμένον κατὰ κοινὴν συμφωνίαν μέρος τῆς παραγωγῆς Κρήτ.

ἀργατολογῶ Ἡπ. Κρήτ. Κύθν. Πελοπν. (Λακων. κ.ά.) — Λεξ. Δημητρ. ἀργατολόω Κύθν. ἀργατουλογῶ Ἄνδρ. κ.ά.

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἀργατολόγος.

1) Μισθῶνω ἐργάτας Λεξ. Δημητρ. 2) Ἐπιζητῶ νὰ ἐργασθῶ ἐπὶ μισθῷ παρ' ἄλλω ὡς ἐργάτης Ἄνδρ. Κύθν. Πελοπν. (Λακων. κ.ά.): Παροιμ. Ἡ ἀλεποῦ 'χεν ἀργατεῖα κ' ἐκείνη ἀργατολόγα (ἐνθ' δηλ. ὠφείλε νὰ φροντίζη περὶ τῶν ἰδίων ἐργατῶν ἐπροσπάθει νὰ εὕρῃ αὐτὴ ἐργασίαν παρ' ἄλλω. Ἐπὶ τοῦ παραμελοῦντος τὴν ἐργασίαν του καὶ ἀσχολουμένου εἰς ἄσκοπα πράγματα) Πελοπν. Ἀλιποῦ ἀργάτης εἶχε καὶ ἄλλου ἀργατολόγα (συνών. τῇ προηγουμένῃ) Ἄνδρ. β) Ἐργάζομαι ὡς ἐργάτης ἐπὶ μισθῷ Κρήτ. κ.ά.: Ἀργατολόγωνα πέρα 'πῶδε (ἐδῶ κ' ἐκεῖ) Κρήτ. γ) Ἐργάζομαι ὁμοῦ μετ' ἄλλων ἀμισθὶ πρὸς συντέλεσιν ἔργου ὑπὲρ τινος Πελοπν. (Λακων. κ.ά.) 3) Ἐργάζομαι μετὰ ὀκνηρίας καὶ βραδύτητος Ἡπ.

ἀργατοοικογένεια ἡ, Ἀθῆν. κ.ά.

Ἐκ τῶν οὐσ. ἀργάτης καὶ οἰκογένεια.

Ἐργατικὴ οἰκογένεια.

ἀργατοοικονόμος ὁ, Ἄθ.

Ἐκ τῶν οὐσ. ἀργάτης καὶ οἰκονόμος.

Μοναχὸς εἰς τὸν ὁποῖον ἀνατίθεται ἡ ἐπιστάσια καὶ διεύθυνσις τῶν ἐργατῶν μοναστηρίου.

ἀργατοπαίδι τό, ἀμάρτ. ἀργατουπαῖδ' Μακεδ. (Σιάτ. κ.ά.) ἀργατόπαιδο Ἀθῆν. κ.ά.

Ἐκ τῶν οὐσ. ἀργάτης καὶ παιδί.

Παῖς ἐργάτου.

ἀργατόσκοινο τό, Κύθηρ.

Ἐκ τῶν οὐσ. ἀργάτης καὶ σκοινί.

Χονδρὸν σχοινίον τοῦ ἐλαιοτριβείου προσδεδεμένον εἰς τὸν λεγόμενον ἀργάτην (ἰδ. λ.)

ἀργατόσπιτο τό, Ἄθ.

Ἐκ τῶν οὐσ. ἀργάτης καὶ οπίτι.

Τὸ ἐκτὸς μονῆς οἶκημα εἰς τὸ ὁποῖον διαμένουν οἱ ξένοι ἐργάται οἱ μισθωμένοι ὑπ' αὐτῆς.

ἀργατούραινα ἐπίθ. θηλ. Πόντ. (Χαλδ.) ἐργατού-
ραινα Πόντ. (Χαλδ.)

Θηλ. τοῦ ἀμαρτ. ἐπίθ. ἀργατούρις.

Ἐργατικὴ, φιλόπονος.

ἀργατουριά ἡ, Ἀθῆν. κ.ά. ἐργατουριά Ἀθῆν. κ.ά.

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἀργάτης καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -ουριά, καθὼς καὶ κλεφτουριά, μπερδαντουριά κττ. Πβ. ΓΧατζιδ. Γλωσσολ. Μελέτ. 124.

Τὸ σύνολον τῶν ἐργατῶν, ὁ ἐργατικὸς κόσμος: Ἡ ἀργατουριά σήκωσε κεφάλι (ἐξηγέρθησαν οἱ ἐργάται). Συνών. ἰδ. ἐν λ. ἀργατεῖα 2.

ἄργεμα τό, ἀμάρτ. ἄργεμαν Πόντ. (Οἰν. Τραπ. Χαλδ.) ἄργιμα Θράκ. (Ἀδριανούπ.)

Ἐκ τοῦ ρ. ἀργεύω.

1) Ἀργοπορία, βραδύτης περὶ τὴν ἐκτέλεσιν πράξεως τινος Πόντ. (Οἰν. Τραπ. Χαλδ.): Ντό ἄργεμαν ἔτον ἀτό! (τί ἄργ. ἦτο αὐτό, δηλ. πόσον ἄργησες!) Χαλδ. Συνών. ἰδ. ἐν λ. ἄργημα. 2) Ποινὴ ἀργίας, ἥτοι ἀποχῆς ἀπὸ πάσης

ἰσχυροῦς, ἐπιβαλλομένη εἰς κληρικὸν Θράκ. (Ἀδριανούπ.).
Συνών. ἄργητα 2, ἀργία 3, ἀργισμαῖν.

Ἀργεντινός ἐπιθ. Σῦρ.

Ἐκ τοῦ τοπων. Ἀργεντινῆ.

Ὁ ἀνήκων εἰς τὴν Ἀργεντινὴν: Φρ. Ἀργεντινὴ δεκάρα
(ἐπὶ δολίου καὶ ἀπατεῶνος. Ἡ φρ. ἐκ τῆς ἀπαγορεύσεως
ἐν παλαιότεραν ἐποχὴν τῆς κυκλοφορίας ἐν Ἑλλάδι τῶν
χρυσίνων δεκαλέπτων τῆς Ἀργεντινῆς τῆς ὁποίας τὸ νόμι-
μον εἶχεν ἐκπέσει).

Ἀργεντοῦ ἡ, Πελοπ. (Δημητσάν.) Χίος.

Θηλ. τοῦ ὄν. Ἀργέντης.

Κύριον ὄν. γυναικός: Παροιμ.

Κουδοῦνια τὰ χεῖρ ἢ Ἀργεντοῦ | καὶ ἄβροντοῦ καὶ ἄδὲ βροντοῦ
(βροντοῦ = βροντοῦν. Ἐπὶ ἀνοήτων καὶ κακοήθων οἱ
ὅποιοι ὄχι μόνον δὲν αἰσθάνονται τὴν ἐπὶ τῶν ἄλλων
γινομένην δικαίαν προσβολήν, ἀλλὰ καὶ καυχῶνται μάλι-
στα δι' αὐτήν) Χίος

Τὸ ἴδιον τὸ χεῖρ ἢ Ἀργεντοῦ | καὶ ἄν βροντοῦν καὶ ἄν δὲ βροντοῦν
(ἐπὶ τοῦ ἀμερίμνου) Δημητσάν.

ἀργευτὰ ἐπίρρ. Πελοπ. (Καλάβρυτ. Κλοντσινοχ. Μα-
ζαίικ. Χαμάκ.)

Ἐξ ἐπιθ. *ἀργεντός < ἀργεύω.

Σπανίως: Ἀργευτὰ εἶν' δὴ Κλοντσινοχ. Ἀργευτὰ βγάζει
γάλα τ' ἀρφανὸ βυζι (θηλὴ παρὰ τὴν κυρίαν θηλὴν τῶν
μαστῶν τῶν αἰγοπροβάτων) Μαζαίικ. Ἀργευτὰ καὶ ποῦ νὰ
ἰδῆς ἄνθρωπο ξένο Χαμάκ.

ἀργεύω Ζάκ. Κεφαλλ. Παξ. Πελοπ. (Λακων. κ.ά.)
Πόντ. (Κερασ. Κοτύωρ. Σινώπ. Τραπ. Χαλδ. κ.ά.) ἀργεύου
Μακεδ. ἀρκεύω Πόντ. (Ὁφ.) ἀργέφω Μεγίστ. ἀργέ-
φου Λυκ. (Λιβύσσ.) Μέσ. ἀργέομαι Ἰων. (Σόκ.) Τῆν.
(Πύργ.)

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἀργός. Ὁ τύπ. ἀργέφω κατὰ τὰ εἰς
-έφω περατούμενα ρ. οἷον γνέφω, σιτρέφω κττ., ἥτοι
κατὰ τὸ σχῆμα ἔγνεψα-γνέφω, ἔσιτρεψα-σιτρέφω
ἐλέχθη καὶ ἀργεψα-ἀργέφω.

1) Ἀμτβ. ἐνεργ. καὶ μέσ. βραδύνω, ἀργοπορῶ Ἰων.
(Σόκ.) Λυκ. (Λιβύσσ.) Μεγίστ. Πελοπ. (Λακων. κ.ά.) Πόντ.
(Κερασ. Κοτύωρ. Ὁφ. Σινώπ. Τραπ. Χαλδ. κ.ά.): Πολὺ
ἀργεψες Λακων. Νὰ μὴν ἀργέψης! — Ἐν ἀργέφω Μεγίστ.
Ντό πολλὰ ἔργεψες; Τραπ. Χαλδ. Ἐπῆε τὸ ἔργεψε νὰ ῥται
(νὰ ἔλθῃ) Ὁφ. Ἀπόψ' ἔργεψα νὰ τέλωνα (ἀργησα νὰ τε-
λειώσω) Κοτύωρ. || Ἀσμ.

Ἐπῆα κάτω κ' ἔργεψα κ' ἔκαμα πέντε χρόνια

κ' ἔπῆρα μὲ μουςουκαρφεὰ μὲ δεκαπέντε κλώνια

Μεγίστ.

Ντό εἶδες, κόρη, κ' ἔργεψες, ντό εἶδες κ' ἔργοπόρνες;

— Εἶχα τὴ μάνα μ' τὴ γλυκειὰν καὶ χωρισίαν κ' εἶχα
(γαμήλιον) Χαλδ.

Τί' χουν καὶ ἀργοῦν καὶ ἀργεύονται κάτω ᾗ τὸν κάτω κόσμον;
(μοιρολ.) Σόκ. Συνών. ἀργησωπαρωρίζω, ἀργιά-
ζω, ἀργομερῶ, ἀργοπορῶ, ἀργῶ. β) Μέσ. κατέ-
χομαι ὑπὸ νωθρότητος, ὀκνῶ. βαρύνομαι Τῆν. (Πύργ.) 2)
Μετβ. ἐπιβάλλω τὴν ποινὴν τῆς ἀργίας εἰς ἱερωμένον, παύω
ἀπὸ πάσης ἱεροπραξίας, ἐπὶ ἀρχιερέως καὶ ἀνωτέρας ἐν
γένει ἐκκλησιαστικῆς ἀρχῆς Ζάκ. Κεφαλλ. Παξ. Συνών.
ἀργίζω.

ἀργημα τό, Ἡπ. Σίφν. κ.ά. ἀρκημαν Κύπρ. ἀργι-
ομαν Πόντ. (Κερασ.)

Ἐκ τοῦ ρ. ἀργῶ, παρ' ὃ καὶ ἀργίζω. Τὸ ἀργισμαῖν
καὶ μεσν. Πβ. Μαχαιρ. 1,448 (ἐκδ. R. Dawkins) «μέσα εἰς

τοῦτες τὲς ταραχὰς καὶ τὰ ἀργίσματα . . . κάνεις δὲν
ἐστράφη νὰ πᾶ' πρὸς τὴν Ρόδον».

Ἀργοπορία, βραδύτης ἐνθ' ἄν.: Ἀγὸ ὥρες περιμένω, δὲ
ἄργημα ποῦ τὸ κάνει! Σίφν. Ἐθέλει ἄργημα ἢ δουλειὰ αὐτόθι.
Ἀρκημαν ποῦ τὸ κάμε, κόρη, ᾗ τὸν λάκκον! Κύπρ. || Ἀσμ.

Συμπεθέροι πιημένοι, | τ' εἶν' αὐτὸ τὸ ἀργημά σας;

(γαμήλιον) Ἡπ. Συνών. ἀργεμα 1, ἀργημαρά, ἀργη-
μός, ἀργητα 1, ἀργητό (ἰδ. ἀργητός B2), ἀργοκί-
νημα, ἀργοκόψιμον, ἀργομάρα, ἀροπόρημα, ἀρ-
γοπορία, ἀργώρη.

ἀργημαρά ἡ, Θήρ.

Ἐκ τοῦ ρ. ἀργῶ καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -μαρά.

Ἀργημα, ὃ ἰδ.: Ἀργημαρά εἶναι νὰ πάρης καὶ κάμνῃς
βασιλίσσα! (εἰρων. δὲν θὰ βραδύνῃς κτλ.)

ἀργημός ὁ, Σίφν. κ.ά. ἀργημός Κύπρ. ἀρκημός
Κύπρ. ἀργισμός Μεγίστ. Σύμ.

Ἐκ τοῦ ρ. ἀργῶ, παρ' ὃ καὶ ἀργίζω.

Ἀργημα, ὃ ἰδ.. ἐνθ' ἄν.: Δὲ ἀργημὸ ποῦ τὸν κάνει!
Σίφν. Ἐν' ἀρκημός νὰ γίνῃ τούτ' ἢ δουλειὰ (ταχέως δυνα-
ται νὰ ἐκτελεσθῇ) Κύπρ. Ἐν εἶναι -ν- ἀργισμός ᾗ τὸ μάθης
(ᾗ = νὰ) Σύμ. || Φρ. Τσέινος ποῦ δουλεύκει ἔν' ἐν' ἀργημός
ν' ἀρκοκύνῃ (ὃ ἐργαζόμενος ταχέως γίνεται εὐπορος) αὐτόθι.

ἀργησωπαρωρίζω Κρήτ. (Σφακ.) ἀργησωπαρωρίζω
Κρήτ. (Σφακ.)

Ἐκ τῶν μελλ. θ' ἀργήσω καὶ θὰ παρωρίζω ἐσχη-
ματίσθῃ ὁ σύνθετος μέλλ. ἀργησωπαρωρίζω, ἐντεῦ-
θεν δὲ ὁ ἐνεστ. ἀργησωπαρωρίζω.

Βραδύνω, ἀργῶ. Συνών. ἰδ. ἐν λ. ἀργεύω 1.

ἀργητὰ ἐπίρρ. Ἡπ. Θράκ. (Μάλγαρ.) Μύκ. κ.ά. ἀρ-
κητὰ Κύπρ. ἀργητα Α. Ρουμελ. (Καρ. Φιλιππούπ.) Πελοπ.
(Κορινθ. Τρίκκ.) ἀργητα Θράκ. (Ἀδριανούπ.)

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἀργητός. Διὰ τὸν ἀναβιβασμὸν τοῦ
τόνου εἰς τὸ ἀργητα ἐπέδρασε τὸ οὐς. ἀργητα, ὃ πβ.

1) Ἀργά, βραδέως Α. Ρουμελ. (Καρ.) Ἡπ. Θράκ.
(Ἀδριανούπ. Μάλγαρ.) Κύπρ. Μύκ. Πελοπ. (Κορινθ.
Τρίκκ.): Ἡρθεν ἀργητὰ ὃ δεῖνα Μύκ. Κι τὸν βράδ' πάει ᾗ τοῦ
σπίτι τ' ἀργητα Ἀδριανούπ. || Φρ. Ἀργητα τσαὶ ποῦ (σπα-
νίως. Συνών. φρ. ἀργαῖα καὶ ποῦ, ἀργὰ καὶ ποῦ) Τρίκκ.
|| Ἀσμ.

Δὲ σὲ ρωτῶ, Μαρία μου, γιατί' ἀργητα φέρνεις νερό

Καρ. Συνών. ἰδ. ἐν λ. ἀργὰ Α1. 2) Περὶ τὸ ἐσπέρας
ὅτε ἀρχίζει ἡ νύξ Α. Ρουμελ. (Φιλιππούπ.): Ἡρθε ἀργητα.

ἀργητα ἡ, σύννηθ. καὶ Καππ. (Σινασσ.) Πόντ. (Κερασ.)
Τσακων.

Τὸ μεσν. οὐς. ἀργητα, ὃ ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἀργός καὶ τῆς
παραγωγικῆς καταλ. -ητα. Πβ. ἀλάφρητα.

1) Βραδύτης περὶ τὰς κινήσεις ἢ τὴν ἐκτέλεσιν πρά-
ξεώς τινος, ἀργοπορία σύννηθ. καὶ Καππ. (Σινασσ.) Πόντ.
(Κερασ.) Τσακων.: Ἡ ἀργητα δὲν εἶναι καλὴ - δὲν κάνει καλὸ.
Πολλὴ ἀργητα ἔχει ᾗ τὴ δουλειὰ του. Τόση ἀργητα γὰ νὰ
πάῃ καὶ νὰ ῥθῃ δὲ μοῦ ἀρέσει. Ἡ ἀργητα μᾶς ἔφασε (ἔγινε
εἰς ἡμᾶς πρόξενος ζημίας). Ἡ ἀργητα σου δὲν ὑποφέρνεται
σύννηθ. Ἡ ἀργητά του εἶναι μεγάλη, δά νὰ ἔπαθε; (τί ἄραγε
ἔπαθε;) Μέγαρ. Εἰντ' ἀργητα -ν- εἶναι -ν- αὐτή, ἔν' εἶν' τοῦ
καλοῦ του! (πολὺ ἥργησε, δὲν εἶναι διὰ καλὸν του, ἥτοι
κάτι κακὸ συμβαίνει εἰς αὐτόν) Νίσυρ. Ἡ δουλειὰ ἔχει ἀρ-
γητὰ ἀκόμη (μόνον διὰ πολλοῦ χρόνου δύναται νὰ ἐκτελε-
σθῇ) Εὐβ. (Κύμ.) Δίχως - χωρὶς ἀργητα Κεφαλλ. κ.ά. || Φρ.
Δὲν ἔχει ἀργητα ἢ δουλειὰ - τὸ πρᾶμα (δὲν ἐπιδέχεται ἀνα-
βολήν, βραδύτητα ἢ ὑπόθεσις) Πελοπ. (Ἀρκαδ. Λακων.

